

Anija ja Aegviidu valla ühinemislepingu seletuskiri

Ühinemislepingu õiguslik alus: kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkt 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seadus ja Aegviidu Vallavolikogu ettepanek Anija Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised ning Anija Vallavolikogu otsus ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta.

Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lõike 2 punktile 1 lisatakse ühinemislepingule seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus, territooriumi suurus (pindala) ja alaliste elanike arv.

1. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus

Aegviidu ja Anija valla ühinemise algatas Aegviidu vald. Aegviidu Vallavolikogu 20. jaanuari 2016 otsusega nr 6 „Haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamine“ tegi Aegviidu Vallavolikogu ettepaneku algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine eesmärgiga moodustada kahe omavalitsusüksuse põhjal uus haldusüksus. Anija Vallavolikogu 18.02.2016 otsusega nr 206 „Haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamisega nõustumine“ nõustuti ettepanekuga algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine.

Ühinemisläbirääkimiste pidamiseks on mõlema liitva vallavolikogu poolt moodustatud 11 liikmeline komisjon.

Ühinemisläbirääkimisteks moodustatud komisjonis on Aegviidu valla poolsed esindajad: Toomas Tõnise, Tanel Ader, Sven Luks, Riivo Noor ja Lilja Piibeleht-Tarassov.

Anija valla poolsed esindajad: Arvi Karotam, Heldi Laks, Jaan Oruaas, Jaanus Kalev, Liivi Hansen ja Margus Nõlvak.

Ühinemisläbirääkimiste paremaks korraldamiseks kasutati nõustaja abi, kelleks oli Rahandusministeeriumi poolt määratud konsultant Kadri Tillemann.

Ühinemisläbirääkimisteks moodustatud komisjoni liikmed pidasid vajalikuks moodustada valdkondlikud töörühmad, kelle ülesandeks oleks fikseerida ära omavalitsuste valdkonnapõhine hetkeseis ning esitada ühinenud omavalitsuse valdkonna toimimise visiooni järgmiseks kolmeks aastaks.

Töörühmad moodustati järgmistes valdkondades:

- 1) Haridus (koolid ja lasteaiad);
- 2) Sotsiaalvaldkond ja tervishoid (sealhulgas sotsiaalhoolekanne, hoolekande teenused, toetuste kaardistamine jmt);
- 3) Kultuur, sport, vabaühendused (valdkond hõlmaks ka külaseltse, vaba-aeg, noorsootööd);
- 4) Majandus ja taristud (sh kommunaalmajandus, heakord ja keskkond);
- 5) Valitsemine (valdkond hõlmab ühinenud valla koosseisusid valitsuses ja volikogus, majanduslikku kokkuhoidu, eelarvet, arengukavasid ning personalivaldkonda).

Anija ja Aegviidu valla ühinemisläbirääkimiste käigus on poolte esindajad seadnud ühiseks eesmärgiks loodava valla jätkusuutliku arengu ja strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamise. Ühinemisega ühendatakse mõlema valla arengupotentsiaal ja tugevused, et anda tuge piirkonna tasakaalustatud

arengusse. Ühinemine võimaldab parandada loodava valla elanike elukvaliteeti, arendada igapäevaelu ja infrastruktuuri.

Ühinemise käigus soovitakse moodustada jätkusuutlik tugev vald, mida iseloomustab toimiv mitmekesine haldus- ja teenuskeskuste võrgustik, turvaline elukeskkond, kus on olemas konkurentsivõimelised vaba-aja veetmise võimalused ning head transpordiühendused, mis vastavad inimeste liikumis- ja tööhõive vajadustele.

Sel viisil halduskorralduse muutumine aitab kaasa Anija ja Aegviidu valla tasakaalustatud ja terviklikule arengule ning tugevdab ühinevate omavalitsuse edaspidiseid positsioone võimalike riigi poolt läbi viidavate halduskorralduslike ümberkorralduste korral.

Analüüsinud läbirääkimiste käigus valdade hetkeolukorda, arengutrende, ühinemise võimalikke positiivseid ning negatiivseid mõjusid, jõuti järgmistele järeldustele:

1. Anija ja Aegviidu valdade ühinemiseks on täidetud järgmised eeldused:
 - valdadel on ühine väljakujunenud majandusruum ja omavahel seotud infrastruktuur, mida juba täna kodanikud kasutatavad olenemata elukohast;
 - ühinevate valdade vahel on toimiv koostöö.
2. Olemasolev haldusterritoriaalne korraldus seab järgmised piirangud:
 - Aegviidu valla piiratud finantsid ei võimalda palgata kõiki vajalikke spetsialiste ega kasutada kõiki olemasolevaid arenguvõimalusi ja suuremate projektide omafinantseeringute katmist;
 - vallad osutavad vastastikku teenuseid, mis toob kaasa tarbetu omavahelise arvlemise.
3. Ühinemine loob eeldused järgmiste positiivsete muudatuste saavutamiseks:
 - valla pakutavate avalike teenuste kvaliteedi parandamine;
 - valla pakutavate teenuste sügavam spetsialiseerumine;
 - eelarveliste vahendite tõhusam kasutamine;
 - valla haldussuutlikkuse, finantssuutlikkuse ja konkurentsivõime kasv;
 - valla haridussüsteemi jätkusuutlikkus;
 - valla külaliikumise elavnemine ja toetamine;
 - valla strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamine.
4. Ühinemise tulemusena võivad kaasned järgmised negatiivsed muudatused:
 - avalike teenuste kättesaadavuse halvenemine kaugemates piirkondades;
 - valla mõnede osade ebaproportsionaalne esindatus volikogus;

Nimetatud ohtude ärahoidmiseks on soovitatav:

- säilitada valla teenustekeskus Aegviidus;
- olla ise aktiivne ja võtta osa otsustusprotsessist.

Valla keskuse asukoht on Kehra linnas Kreutzwaldi tn 6 ja piirkondlik teenuskeskus sotsiaalvaldkonna, registri-, ehitus-, maa ja keskkonnatoimingute teostamiseks moodustatakse Aegviidus asukohaga Kase 10.

Haridus valdkonnas on kokku lepitud koolivõrgu säilitamine ja arendamine (Kehra Gümnaasium ja põhikoolid Aegviidus ning Alaveres) ning alusharidusasutuste säilitamine ja arendamine (ühinemisel säilitatakse senised lasteaiad Aegviidus, Alaveres ning 2 Kehra linnas). Eesmärgiks on võetud ühtlustada haridusasutuste töötajate töötasu põhimõtted ja pakkuda tugispetsialistide teenuseid lastele võimalikult kodus lähedal. Oluliseks peavad pooled ka noorte ja vabaihenduste suuremat kaasamist pakkumaks õpilastele paremaid ja mitmekesisemaid arenguvõimalusi. Eesmärgiks on võetud koondada noortekeskuste tegevus ühtse juhtimise alla.

Sotsiaalteenuste- ja toetuste ning makstavate hüvitiste valdkonnas on muuhulgas kokkulepitud, et teenused ja toetused kehtestatakse kogu vallas ühesugusel alustel ja määrades.

Tervishoiuteenuse osutamise valdkonnas toetatakse kompleksse tervisekeskuse väljaarendamist ning perearstiteenuse osutamist vähemalt seniste nimistutega keskustes, kus oleks tagatud kvaliteetsed meditsiini- ja tugiteenused.

Anija ja Aegviidu vald on võtnud eesmärgiks jätkata kultuuri-, spordi- ja külaelu toetamist loomaks tugevat ja turvalist kogukonda. Jätkatakse seniste rahvamajade ja raamatukogude toetamist ja töös hoidmist.

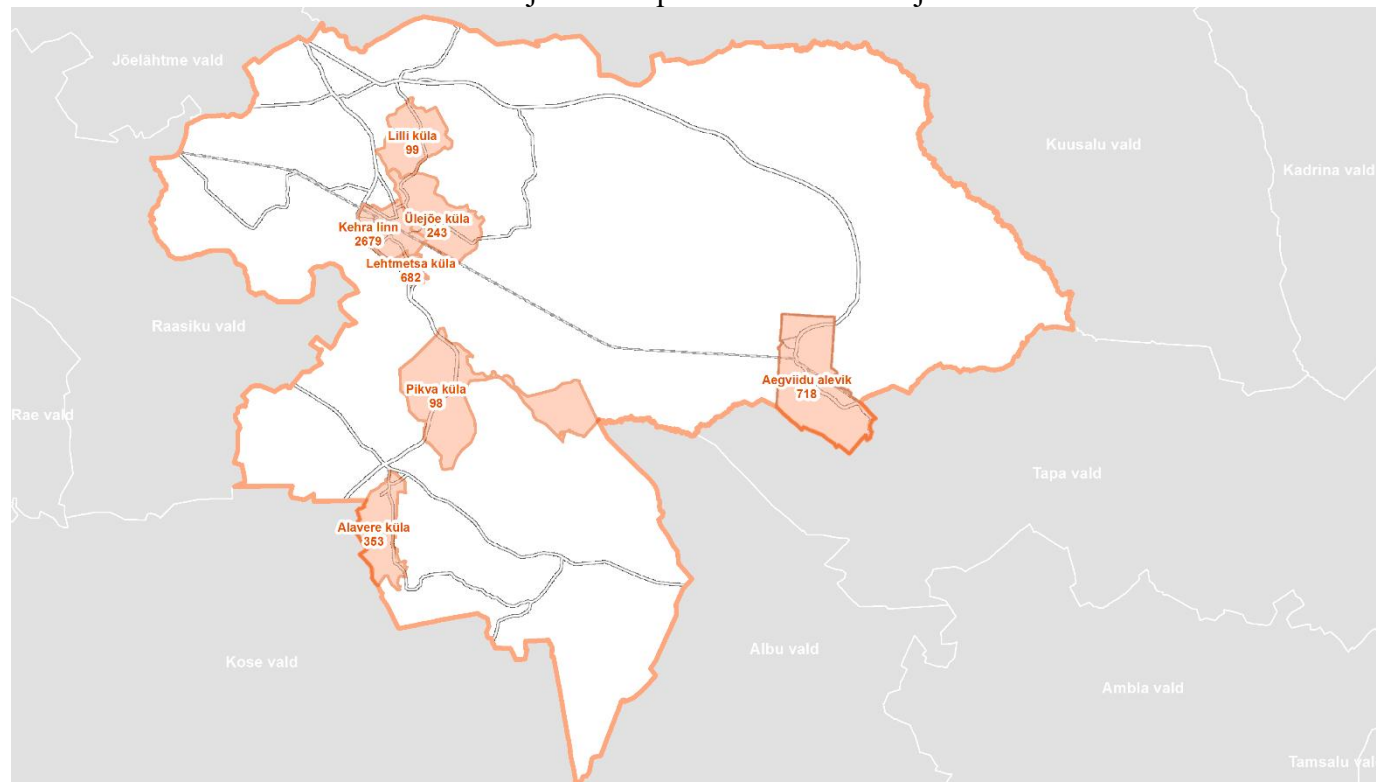
Teede hooldamise teostamisel säilitatakse senised põhimõtted ja kvaliteedinõuded arvestades piirkondlike eripärasid. Oluliseks peetakse võtta munitsipaalomandisse kuuluvates hoonetes ning vee- ja soojatootmise ettevõtetes kasutusele tehnilised lahendused energiasäästu suurendamiseks.

Kavas on järk-järgult uuendada olemasolevat tänavavalgustust.

Valla alalised elanikud

Anija vallas ja Aegviidu vallas elas 2016. aasta alguse seisuga rahvastikuregistri andmetel kokku 6335 inimest, nendest 88,7 % (5617 inimest) elab Anija vallas ja 11,3 % (718 inimest) Aegviidu vallas. Anija ja Aegviidu vallas on kokku 31 küla, 1 alev ning 1 linn. Anija valla keskuseks on 2679 elanikuga Kehra linn, piirkondlikuks keskuseks 353 elanikuga Alavere küla. Aegviidu vallas on üks suurem keskus – 718 elanikuga Aegviidu alevik. Anija valla külades elab keskmiselt 94 elanikku.

Ülevaate kahe valla suuremate keskuste ja asulate paiknemisest annab joonis 1.

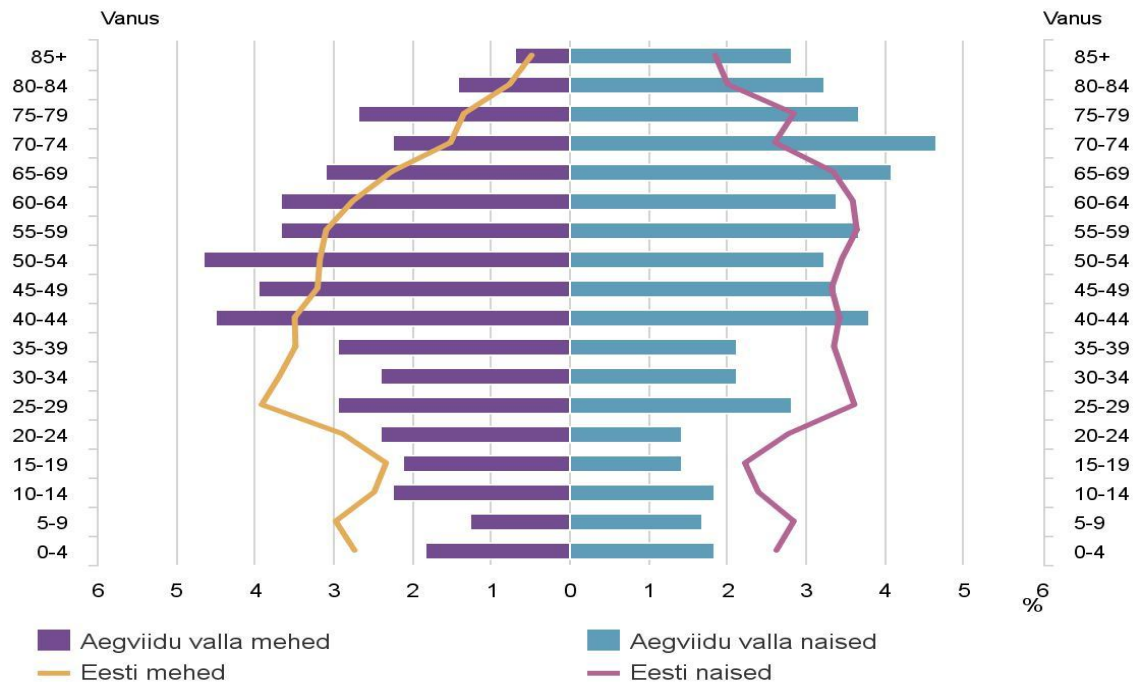

Rahvastikupüramiidid

Täpsemat rahvastiku soolis- vanuselist struktuuri kajastavad Aegviidu valla ja Anija valla rahvastikupüramiidid (Joonised 1-2, koostatud 01.01.2016.a. Statistikaameti andmestiku põhjal)

Joonis 1.

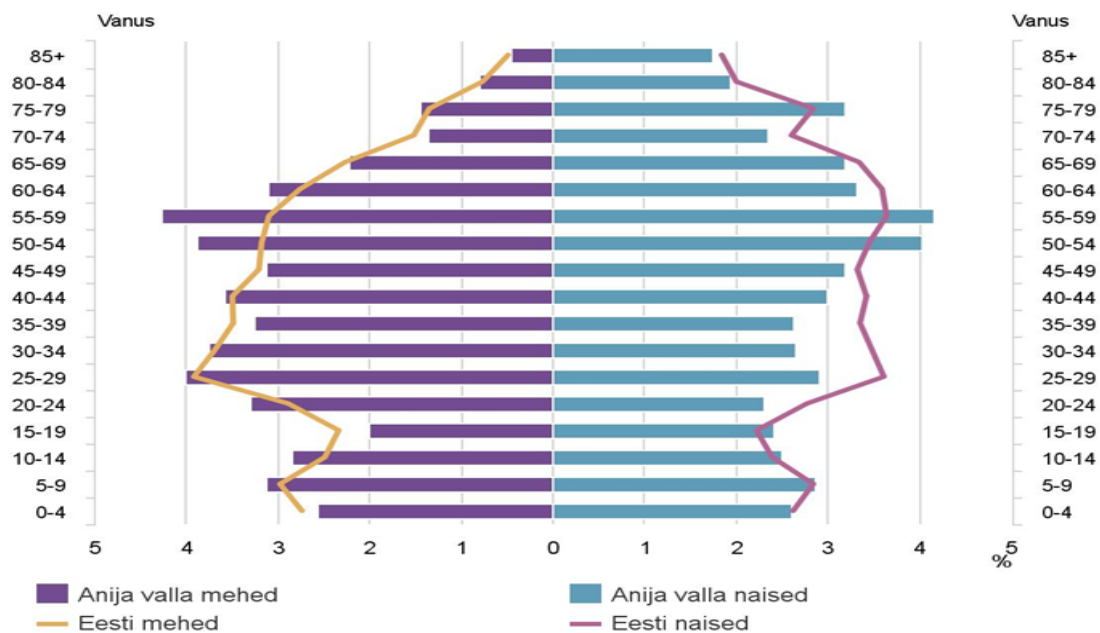
Aegviidu valla rahvastikupüramiid, 1. jaanuar 2016

Allikas: Statistikaamet

Joonis 2.

Anija valla rahvastikupüramiid, 1. jaanuar 2016

Allikas: Statistikaamet

Elanike arvamuse väljaselgitamine valdade ühinemise kohta

Anija vald ja Aegviidu vald korraldavad elanike küsitlused 10. – 16. oktoobril 2016. Elanike küsitlus toimus selleks vallavalitsuste poolt määratud küsitluspunktides. Elanikele väljajagatud küsitluslehed olid identsed mõlemas ühinevas vallas. Elektrooniline küsitlus viidi läbi mõlemas vallas samaaegselt.

Elanike küsitluse tulemused olid järgmised:

Anija vald

Hääleõiguslike kodanike arv:

Küsitlusest võttis osa: ... inimest

Ühinemise poolt: ... inimest

Ühinemise vastu: ... inimest

Aegviidu vald

Hääleõiguslike kodanike arv:

Küsitlusest võttis osa: ... inimest

Ühinemise poolt: ... inimest

Ühinemise vastu: ... inimest

Enne küsitluse läbiviimist küsiti elanike arvamust ja ettepanekuid ühendvalla nime kohta. Küsitluse tulemustes selgus:

Aegviidu vallas tegi nime osas ettepanekuid 18 inimest, kellest enamik (11 inimest) oli arvamusel, et ühendvalla uueks nimeks võiks saada Kõrvemaa vald.

Ettepanekuid nime osas oodati Anija vallas 16. augustist -5. septembrini veebipõhise ankeedi teel, telefoni teel ja hääletuskastidesse Anija ja Kehra raamatukogus, Voose rahvamajas, Alavere ja Soodla poes ning Kõrvemaa matka- ja suusakeskuses.

Ettepanekute tegemise võimalust kasutas 161 inimest, neist 113 inimest veebipõhise ankeedi teel, üks telefoni teel ja e-maili teel ning 46 inimest hääletussedelite teel.

Vastust oodati neljale küsimusele: pakutav valla nimi, põhjendus, vastaja elukoht ja vastaja nimi.

Kõige enam pakuti nimeks Anija vald (87 juhul), teiseks pakuti Kõrvemaa vald (36 juhul) ning kolmandana Kehra vald (20 juhul). Lisaks pakuti veel kahe olemasoleva valla nimekombinatsioone Aniviidu vald (7 juhul) ja Aegja vald (3 juhul). Kokku pakuti 13 nimevarianti, neist kaheksat vaid ühe korra.

Territoorium

Ühinevate valdade territooriumi suuruseks on:

Aegviidu vald 11,97 km²

Anija vald 520,94 km²

Kokku 532,91 km²